

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3594
Karar No : 2017/950

REKABET KURUMU
Tarih : 14.07.2017
Sayı : 5044

Davacı : Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.

Vekili : Av. M. Haluk ARI

Atatürk Mah. Turgut Özal Bulvarı, Gardenya 1 Plaza, 42B
Ofis, K:7 Ataşehir / İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu Başkanlığı / ANKARA

Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9

Bilkent - Çankaya / ANKARA

Davanın Özeti : Rekabet Kurulu'nun 18.04.2011 tarih ve 11-24/464-139 sayılı kararının davacı şirkete idari para cezası verilmesine ilişkin kısmının; yerinde incelemeye ilişkin olarak hazırlanan yetki belgelerinin yeterli açıklıkta düzenlenmediği, sözlü savunma toplantısının ikinci oturumuna bir Kurul üyesinin iştirak etmediği, Ceza Yönetmeliğinin Kanun'a aykırı olarak düzenlendiği, ceza miktarının tayininde gerekçe gösterilmediği, devam eden tek bir anlaşmadan söz edilemeyeceği, birbiriyle herhangi bir şekilde bağlantı içermeyen davranışların tek bir anlaşmanın parçası olduğundan söz edilemeyeceği, Kurul kararında yer verilen belgelerin unsurları belli olan genel bir planın parçaları olduğuna dair herhangi bir tespitin yer almadığı, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüsler arasında hiçbir zaman rekabeti kısıtlamaya yönelik genel bir planın söz konusu olmadığı, 2008 yılı Eylül ve Ekim ayı toplantılarının anlaşma ve/veya uyumlu eylem olmadığı, rakip teşebbüslerin birbirinin davranışlarını gözleyerek kendilerini ona göre ayarlayabileceği, bu durumun serbest pazar ekonomisinin doğal bir sonucu olduğu, rekabet hukukuna da aykırı bir davranış olarak nitelendirilemeyeceği, 2009 yılı Mart ayı toplantısına ilişkin ihlâl tespitinin hatalı olduğu, birbiriyle çelişen ifadelerin yer aldığı e-postaların ihlâl nitelendirmesine dayanak olamayacağı, şikâyet konusu davranışların teşebbüsler arasında rekabeti kısıtlayıcı herhangi bir anlaşma ya da uyumlu eylemden kaynaklandığına dair ciddi ve yeterli belge ve bulgular bulunmadığı, Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) ve Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) toplantılarının rekabeti ihlâl etme amacıyla yapılmadığı, söz konusu toplantıların otomotiv sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin yıllardır rutin bir şekilde sürdürdüğü toplantılar olduğu, ihlâl iddialarının bu toplantılardan bazıları için iddia edildiği, ancak bunu açık şekilde gösteren somut ve tartışmasız delillerin olmadığı, birtakım varsayımlardan yola çıkarak rekabeti kısıtlayıcı amaç gibi soyut bir iddianın varlığının kabulünün mümkün olmadığı, şüpheden sanık yararlanır ilkesinin göz ardı edildiği, verilen cezanın ölçülülük ve eşitlik ilkelerine aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Yetki belgelerinin Kanun'un ilgili hükümlerine uygun olarak düzenlendiği, mazereti olan üyeler dışında mevcut bütün üyelerin gerçekleştirilen sözlü savunma toplantısına katıldığı, Ceza Yönetmeliğinin Kanun'a uygun olduğu, gerek temel para cezasının belirlenmesi bakımından gerekse indirim sebebi bakımından nelerin dikkate alındığının kararın gerekçesinde açıkça belirtildiği; ihlâl tespiti yapılan toplantıların ne amaçla yapıldığının değil, toplantıda nelerin görüldüğünün incelendiği, toplantılarda teşebbüslerin

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3594
Karar No : 2017/950

geleceğe dönük fiyat stratejilerine ilişkin görüş alışverişinde bulunduğu, elde edilen bilgilerin ise fiyatlandırma prosedüründe önemli ölçüde dikkate alındığı yönünde tespitler yapıldığı, Rekabet Kurulu'nun yeni durum ve olgular karşısında aynı konuya ilişkin yeni kararlar alabileceği, davacı şirketin de aralarında bulunduğu rakip teşebbüsler arasında rekabetin kısıtlandığı, fiyat stratejileri gibi rekabetçi parametrelerin paylaşılmasının Avrupa Birliği rekabet hukuku uygulamalarında da tek başına rekabet ihlali olarak değerlendirildiği, söz konusu davranışı gerçekleştirdiği açık ve tartışmasız olan davacı teşebbüsün aksi yöndeki değerlendirmelerinin kabulünün mümkün olmadığı, en ağır rekabet ihlallerinden olan uzlaşmaya verilen binde 7,5 oranında cezanın ölçülü olduğu, tüm bu nedenlerle davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet ASYA'nın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Erkan KUNDURACI'nın Düşüncesi : Rekabet Kurulu'nun 18.4.2011 tarih ve 11-24/464-139 sayılı kararının; davacı şirkete idari para cezası verilmesine ilişkin kısmının iptali istenilmektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, " Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır. 4. maddesinde, belirli Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. 16. maddesinde, Kurul, teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerine; bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idari para cezası verilir. Kurul, üçüncü fıkraya göre idari para cezası verirken 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlalin tekerrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alır. Bu maddeye göre verilecek idari para cezalarının tespitinde dikkate alınan hususlar, işbirliği halinde para cezasından bağışıklık veya indirim şartları, işbirliğine ilişkin usul ve esaslar kurulca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir." hükmü, 52/(h) maddesinde kararların; gerekçe ve hukuki dayanağı ihtiva edeceği, maddenin son fıkrasında da, verilen karar ile taraflara yüklenen görevlerin ve tanınan hakların şüphe ve tereddüte yol açmayacak şekilde açık yazılması gerektiği hükmüne yer verilmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3594
Karar No : 2017/950

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 4.maddesinin 2.fıkrasında, kabahatler karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarının, ancak kanunla belirlenebileceği, 17. maddesinde ise, idari para cezasının, maktu veya nispi olabileceği, idari para cezasının, kanunda alt ve üst sınır gösterilmek suretiyle de belirlenebileceği, bu durumda idari para cezasının miktarı belirlenirken işlenen kabahatin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumunun birlikte göz önünde bulundurulacağı hükmüne yer verilmiştir.

4054 sayılı Kanunun 16. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan 15.2.2009 tarih ve 27142 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin 4. maddesinde, "Teşebbüs ile teşebbüs birliklerine veya bu birliklerin üyelerine verilecek para cezası belirlenirken; a) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesi çerçevesinde temel para cezası hesaplanır. Temel para cezası, Kanunun 4 üncü veya 6 ncı maddelerinde yasaklanmış, piyasa, nitelik ve kronolojik süreç olarak birden fazla bağımsız davranışın saptanması halinde, her bir davranış için ayrı ayrı hesaplanır. b) Temel para cezasının hesaplanmasından sonra, bu Yönetmeliğin 6 ncı ve 7 nci maddeleri çerçevesinde, ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundularak arttırma ve/veya indirme yapılır. 5.maddesinde, (1) Temel para cezası hesaplanırken, Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin, nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin; a) Karteller için, yüzde ikisi ile yüzde dördü, b) Diğer ihlaller için, binde beşi ile yüzde üçü, arasında bir oran esas alınır. (2) Birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususlar dikkate alınır."düzenlemesi getirilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Kuruma Mart ve Nisan 2009 dönemlerinde yapılan muhtelif şikayetlerde otomobil ve hafif ticari araç satışı alanında faaliyette olan teşebbüsler hakkında, 16.3.2009 tarihli Özel Tüketim Vergisi indirimi sonrasında arzı kısıtladıkları, yakın zamanlı fiyat artışına gittikleri ileri sürüldüğünden ön araştırma yapılmasına karar verildiği, düzenlenen rapor uyarınca ön araştırma yapılmamasına karar verilmekle birlikte aynı toplantıda Kurul tarafından Otomotiv Distribütörleri Derneği (O.D.D.) ve Otomotiv Sanayii Derneği (O.S.D.) üyesi teşebbüslerin, muhtelif tarihlerde yapılan toplantılarda biraraya gelerek fiyat, üretim, satış konusunda bilgi ve tahminleri paylaşarak 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verildiği, hazırlanan 28.8.2009 tarihli ön araştırma raporunun görüşüldüğü 9.9.2009 tarih ve 09-41/998-M sayılı toplantıda sektörde faaliyet gösteren on dokuz teşebbüs hakkında 4054 Kanununun 41. maddesi uyarınca soruşturma açıldığı, savunmaların istendiği ve dört firmanın daha soruşturmaya dahil edildiği, savunmaların verildiği, 18.2.2010 tarih ve 10-11/203-M sayılı Kurul kararıyla

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3594
Karar No : 2017/950

soruşturma süresinin uzatıldığı, hazırlanan 8.9.2010 tarih ve SR/10-10-11 sayılı raporun kurul üyeleri ve taraflara tebliğ edildiği, ikinci savunmalara ilişkin ek görüşün de kurul üyelerine ve taraflara verildiği, tanınan ek sürede üçüncü savunmaların verildiği, 12.4.2011 ile 13.4.2011 tarihlerinde teşebbüslerin sözlü savunmalarının alındığı, 18.2.2011 tarihli Kurul toplantısında ise; incelemede, yerinde bulunmuş belgeler ve yapılan tespitler ile teşebbüsün usul ve esasa ilişkin itirazları dikkate alınarak, 4054 sayılı Kanunun ihlal edildiği ileri sürülerek, Kanunun 16/3 ve 5.maddeleri ile Ceza Yönetmeliği hükümleri uyarınca davacı adına 2010 yılı gayri safi yıllık gelirinin yüzde (1'i) oranında 3.285.999,41 Türk Lirası idari para cezası verildiği görülmüştür.

Dava konusu işleme esas alınan Yönetmeliğin dayanağı olan 4054 sayılı Kanunun 16. maddesinin son fıkrasında:

"Bu maddeye göre verilecek

-idari para cezalarının tespitinde dikkate alınan hususlar,

-işbirliği halinde para cezasından bağışıklık veya indirim şartları,

-işbirliğine ilişkin usul ve esasların Kurulca çıkarılacak yönetmeliklerle belirleneceği";

Aynı maddenin 3. fıkrasında, verilecek para cezasının Kurulca belirlenecek olan ilgilinin yıllık gayri safi hasılatının yüzde onuna kadar olacağı, 5. fıkrasında da, idari para cezası verilirken gözünde bulundurulması gereken hususlar hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla maddede idari para cezası uygulamasında dikkate alınması gereken hususlar, ceza uygulamama ya da ceza miktarında indirim gibi konular genel ve açık şekilde belirlenerek, bu konularda Kurula yönetmelik çıkarma yetkisi verilmiştir. Söz konusu Madde, Kabahatler Kanununun 4. ve 7. maddeleri ve cezanın kanuniliği ilkesi dikkate alındığında, idari para cezasının oranı, alt ve üst sınırı ile miktarının ancak kanunla düzenlenerek belirlenebileceği tartışmasız olup, kanunda yer almamış hususlarda alt düzenlemelerle yeni yaptırımların getirilemeyeceği açıktır. Yönetmeliğin 5. maddesinde ise, Kanunda verilen yetki sınırları ve yönetmeliğe bırakılan alan aşılırsa idari para cezalarında fiil ayrımı yapılarak, alt ve üst sınır ile yeni oranlar getirilmiştir. Bu nedenle Kanuna aykırı olan düzenlemeye dayalı olarak tesis edilen işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Diğer yandan, dava konusu kararın içeriği ve sonuç bölümünde; idari para cezası tespit edilirken sekiz teşebbüs hakkında ihlale katılım süresi, ihlal konusu faaliyetlerinin yıllık gayrisafi gelirleri içerisinde çok düşük payının bulunduğundan söz edilerek artırım ve indirim uygulanarak farklı oranların esas alındığı, kalan yedi teşebbüs için tek oran, bir teşebbüs için ise farklı bir oran olmak üzere binde 3 ile yüzde 1.5 arasında değişen oranlar uygulandığı halde, 4054 sayılı Kanununun 52. maddesi gereği, kararda aynı hukuki gerekçeye muhatap olan teşebbüsler için dahi uygulanan farklı oranların açıklaması ve gerekçesine yer verilmediğinden kararda bu yönüyle de hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle 4054 sayılı Kanununun 4.maddesinin ihlal edildiği ileri sürülerek idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulunun, 18.4.2011 tarih ve 11-24/464-139 sayılı kararının davacıya ilişkin kısmının iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş olan 24.11.2015 tarihinde, davacı vekili Av. M. Haluk Ar'ının ve davalı idareyi temsilen Hukuk Müşaviri Salim Aydemir'in geldikleri, Danıştay Savcısı'nın hazır olduğu görülmekle, açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra taraflara son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. 27.11.2015 tarihinde verilen ara kararı cevabının geldiği, 13.1.2017 tarihli ara kararıyla da davalı idarenin ara kararı cevaplarının davacıya tebliğ edilmesine ve 10 günlük cevap süresi tanınmasına karar verildiği, davacının cevaplarının geldiği görülerek, dava dosyası incelenip gereği görüldü:

Dava, Rekabet Kurulu'nun 18.04.2011 tarih ve 11-24/464-139 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde, piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzelkişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler teşebbüs olarak tanımlandıktan sonra, 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu hâller, özellikle şunlardır:

- a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- b. Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,
- d. Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,
- e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,
- f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3594
Karar No : 2017/950

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." kuralına yer verilmiştir.

Bu kuralla, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan, Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin üçüncü fıkrasında, bu Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karara en yakın malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği belirtilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; Kuruma Mart ve Nisan 2009 dönemlerinde yapılan muhtelif şikâyetlerde otomobil ve hafif ticari araç satışı alanında faaliyette olan teşebbüsler hakkında, 16.03.2009 tarihli Özel Tüketim Vergisi indirimi sonrasında arzı kısıtladıkları, yakın zamanlı fiyat artışına gittikleri ileri sürüldüğünden ön araştırma yapılmasına karar verildiği, düzenlenen rapor uyarınca, anılan konu hakkında, soruşturma açılmamasına karar verilmekle birlikte aynı toplantıda Kurul tarafından Otomotiv Distribütörleri Derneği (O.D.D.) ve Otomotiv Sanayii Derneği (O.S.D.) üyesi teşebbüslerin, muhtelif tarihlerde yapılan toplantılarda bir araya gelerek fiyat, üretim, satış konusunda bilgi ve tahminleri paylaşarak 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlâl edip etmediklerinin tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verildiği, hazırlanan 28.8.2009 tarihli ön araştırma raporunun görüşüldüğü toplantıda sektörde faaliyet gösteren on dokuz teşebbüs hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açıldığı, savunmaların istendiği ve dört firmanın daha soruşturmaya dâhil edildiği, yapılan soruşturma sonucunda 18.04.2011 tarihli Kurul toplantısında tesis edilen 11-24/464-139 sayılı dava konusu Kurul kararıyla; incelemede, yerinde bulunmuş belgeler ve yapılan tespitler ile teşebbüsün usul ve esasa ilişkin itirazları dikkate alınarak, 4054 sayılı Kanun'un ihlâl edildiğinden bahisle, Kanun'un 16. maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları ile Ceza Yönetmeliği hükümleri uyarınca davacı şirkete 2010 yılı gayrisafi yıllık gelirin %07,5'i oranında olmak üzere 47.803.884,07-TL idarî para cezası verildiği anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un genel gerekçesinde; rekabetin sağlandığı bir piyasa ekonomisinde fiyat ve kâr göstergelerinin müdahalelerden uzak olarak belirleneceği; rekabetin, piyasa ekonomisinin işlerliğini sağlayan araç durumundaki bir süreç olduğu, rekabeti oluşturacak şartların bulunmaması durumunda piyasa ekonomisinin sağlıklı bir şekilde

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3594
Karar No : 2017/950

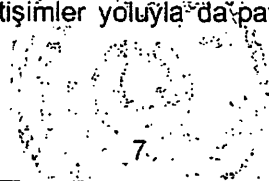
işlemesinin mümkün olmayacağı, bu sürecin sağlıklı işlemesini temin etmek bakımından teşebbüslerin rekabete aykırı fiil ve davranışlardan sakınması gerektiği belirtilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri yasaklanmıştır. Anılan maddenin gerekçesinde; maddenin amacı bakımından anlaşmanın, Medeni Hukuk'un geçerlilik koşullarına uymasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma ya da uyuşma anlamında kullanıldığı, anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının bir öneminin olmadığı belirtilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine göre, anlaşma, uyumlu eylem veya teşebbüs birliği kararlarının rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı amaç taşıması yeterlidir; amacı bu olduğu takdirde, söz konusu davranışların ayrıca piyasada rekabeti bozucu etkilerinin görülmesi veya bu etkilerin ispatı aranmayacaktır. Bir başka anlatımla, rekabeti ihlâl edici amacın belirlenebildiği durumlarda, rekabete aykırı olduğu iddia edilen fiil ve davranışların mahiyetinin belirlenmesi asgari seviyede önem taşımaktadır. Nitekim 4054 sayılı Kanun'un aktarılan hükümleri ve buna ilişkin gerekçelerde özetle; rekabetin ihlâl edilmesini amaç edinen fiil ve davranışların yasaklandığı belirtilmiştir.

Rekabet açısından önemli olduğunda kuşku bulunmayan geleceğe ilişkin rekabete hassas bilgilerin piyasada rekabet edilen başka bir teşebbüsle paylaşılmasında, rekabeti ihlâl edici bir amacın olduğu şüphesi ortaya çıkacaktır. Nitekim gerek Avrupa Birliği Adalet Divanının (ABAD'ın) "T-Mobile" kararında gerekse doktrinde rakipler arasında gelecekteki davranışlarına yönelik belirsizlikleri ortadan kaldıracabilecek nitelikte olan bilgi paylaşımlarının rekabete aykırı olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Söz konusu rekabete hassas bilgi; geleceğe ilişkin fiyat veya buna ilişkin stratejik bir bilgi olduğu takdirde, rekabeti ihlâl etme amacının ayrıca irdelenmeye ihtiyaç göstermeyecek şekilde ortada olduğu da açıktır. Ayrıca, teşebbüsler arası bilgi paylaşımlarının, piyasada bir etkisinin olmadığı ileri sürülebilirse de, belirtilen rekabete hassas bilgi paylaşımının, teşebbüslerin gelecekte piyasada alacakları kararlarda etkili olacağına aksi ispatlanmadıkça kabul edilmesi gerekmektedir. Bu durum, ABAD'ın "Polypropylene" ve "Sugar" kararlarında teşebbüsler aleyhine bir karine olarak değerlendirilmiştir. Bir başka anlatımla; fiyatların yükseltilmesi hususunda rakipler arasında kesin bir anlaşmaya varılmasa dahi bir rakibin geleceğe ilişkin fiyatlamaya stratejisini açıkladığı bir toplantıya sadece katılmış olmak da bir karine olarak kabul edilmektedir.

Dava konusu uyuşmazlıkta; soruşturma raporu ve eklerinin incelenmesinden, davacı teşebbüsün 19.03.2009 tarihli ODD toplantısına katıldığı, nitekim bu toplantıda toplantıya katılan teşebbüslerin kısa vadede zam yapacaklarına dair beyanlarının yer aldığı, bu haliyle anılan toplantıda doğrudan doğruya geleceğe yönelik fiyat stratejisi paylaşımının olduğu, yine aynı mahiyette bilgilerin bireysel iletişim yoluyla da paylaşıldığı Kurul kararında yer verilen delillerden anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2011/3594
Karar No : 2017/950

Dava konusu Kurul kararında teşebbüslere verilen para cezalarının, teşebbüsler özelinde ve ayrıntılarıyla nasıl belirlendiğinin açıklığa kavuşturulmasını teminen Dairemizin 27.11.2015 tarih ve E: 2011/3594 sayılı ara kararıyla davalı idareden bilgi ve belge istenilmiştir. Ara kararına verilen cevaptan; teşebbüsler özelinde önce temel para cezasının belirlendiği, ardından Yönetmelikte yer alan sebeplere uygun olarak artırım ve indirimlerin uygulandığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, Kurum tarafından ara kararına verilen cevaba karşı davacının cevaplarının alınmasını teminen açıklayıcı belgelerin de eklendiği ara kararının davacıya tebliğ edildiği, davacının söz konusu hususa ilişkin beyanlarını süresinde sunduğu görülerek, beyan dilekçelerinde ileri sürülen hususlar da incelendiğinde, idari para cezasının belirlenmesine ilişkin Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Davacının; Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Hâlinde-Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin Anayasa ve Kanunlara aykırı olduğu yönündeki iddiası, Dairemizin istikrar kazanmış kararları karşısında yerinde görülmemiştir. (Danıştay 13. Dairesi E:2011/2694, K:2015/3579 - E:2011/2535, K:2015/3577)

Bu durumda, dosyadaki bilgi ve belgeler değerlendirildiğinde, davacının, yeni binek ve hafif ticari araçlar pazarında faaliyet gösteren ve ihlâl taraf olan diğer teşebbüslerle geleceğe yönelik fiyat ve satış stratejileri ile hedef ve stok bilgilerini toplantı ve/veya bireysel iletişimler yoluyla paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği anlaşıldığından, hakkında idarî para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın **REDDİNE**, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 204,60-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi hâlinde davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 06.04.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Dr. Hasan	Doç. Dr. Gürsel	İlker	Fatih Mehmet
ÖZGÜR	GÜL	ÖZKAN	SERT	ALKIŞ

Yargılama Giderleri :
Toplam Harç : 99,60-TL
Posta Gideri : 105,00-TL
Toplam : 204,60-TL

